

Handläggare: Nina Ström
Telefon: 08-508 25 014

Till
Socialtjänstnämnden

Rapport från studieresa till Paris

Förslag till beslut

Socialtjänstnämnden godkänner rapporten.

Dag Helin

Eddie Friberg

Sammanfattning

Under två dagar i september 2007 deltog Gunnar Fors, chef för stadsgemensamma boenden och Nina Ström, samordnare för hemlöshet, vid ett studiebesök i Paris. Vi var inbjudna tillsammans med representanter från Stiftelsen Hotellhem av bostadsföretaget Adoma i Paris. Vi blev väl mottagna och blev visade exempel på olika boendeformer de erbjuder socialt mer utsatta befolkningsgrupper.

Studiebesöket var mycket intressant, i första hand för att vi fick del av hur Frankrike löser problem som även vi har. Problemen var vad vi kunde förstå i stora delar desamma, lösningarna i vissa delar rätt lika, men med variation utifrån ländernas speciella problembilder, storlek, samhällets organisation och traditioner. Intressant var att se hur de på ett enkelt sätt löst det för hemlösa med hund, en hundkoja byggdes intill den hemlöses boenderum i Perray Vacluse, ett boende för hemlösa missbrukare. Överlag var standarden lägre på de ställen vi såg än på motsvarande ställen i Sverige, men Adoma har under de senaste åren byggt om och renoverat stora delar av beståndet samt också byggt en hel del nytt. I och med Adomas nya vidgade uppdrag att bygga härbärgen och liknande till den mer traditionella gruppen hemlösa kommer troligen fler boenden likna de boenden som finns inom socialtjänsten i Stockholm.

Ärendets beredning

Detta tjänsteutlåtande har beretts inom kansliavdelningen.

Bakgrund

Under våren 2007 anordnade Stiftelsen Hotellhem en studiedag för det franska bostadsföretaget Adoma. Vid detta studiebesök deltog även socialtjänstförvaltningen. Som tack för arrangemanget i Stockholm inbjöd Adoma några representanter från Hotellhem och Socialtjänstförvaltningen till ett studiebesök i Paris under hösten.

Adoma är till cirka 60 % statligt ägt och bildades 1957 för att skapa bostäder åt de stora grupper immigranter från Nordafrika som kom till Frankrike under efterkrigstiden. Företaget har därefter utvecklat sina boendeformer så att de också har kunnat erbjuda boende för studenter, missbrukare, individer med psykisk problematik, asylsökande och campingboende för ”gens du voyage” (resandefolk) m.fl. I stora delar av Europa kallas dessa former av boende för ”social housing”. Idag bor cirka 65 000 personer i Adomas olika boenden runt om i Frankrike. I vissa delar motsvarar boendena/lägenheterna Hotellhems utbud.

Adoma har nyligen fått ett ökat uppdrag av den franska staten att ta fram bostäder åt hemlösa. Uppdraget har sitt ursprung i en lagändring våren 2007 om rätt till ett anständigt boende. Drygt 90 miljoner Euro satsades för att finansiera byggnation av 27 100 nya platser på härbärgen och liknande runt om i Frankrike.

I Frankrike uppskattas 100 000 personer bo på gatan. Den gruppen går under beteckningen SDF, ”Sans Domicile Fixe (utan stadig bostad). En tiondel av dessa hemlösa håller till i Paris. Definitionen är inte helt jämförbar med den svenska.

Studieresa 4-5 september 2007

Dag 1 – Presentation Adoma, huvudkontoret på 42, rue Cambronne

Första dagen fick vi en utförlig beskrivning av Adomas historia, uppdrag och verksamheter av ett stort antal chefer och experter.

Dag 2 – Studiebesök vid olika boenden i Paris och i Île de France

Andra dagen blev vi körda i en privat buss med ciceron och tolk runt bland ett axplock av Adomas olika boendeformer. Vi togs mycket gästfritt emot på samtliga ställen.

På förmiddagen besökte vi tre olika sorters boenden:

- **Elsa Triolet** är ett ”résidence” (ungefär som hotellhem fast med mindre lägenheter) som ligger i Evry söder om Paris. Byggdes 1997 och består av 308 rum på 7,5–14 kvm. De flesta boende är unga ensamstående 16-35 år, men även familjer bor här. Cirka 60 % av de boende är fransmän. I bostadskvarteret finns ett gemensamt café för de boende. Personal finns på dagtid, även för socialt stöd.

Adoma jobbar tillsammans med en frivilligorganisation för att få igång fler i arbete. Av de boende är det 30 % som arbetar och 20 % som studerar.

- **Perray-Vaucluse** är ett "centre de stabilisation" (lågtröskelboende typ halvvägshus) och ligger i Essonne utanför Paris. Startade vintern 2007, efter att lokalerna som tidigare varit mentalsjukhus hade byggts om. Här bor 50 personer i 26 små rum, mest fransmän med alkohol- och drogproblem. Idag är personalstyrkan 11 personer. Verksamheten kommer att byggas ut de närmaste åren. Staten finansierar till 100 %. Flera av rummen har tillhörande hundkoja, vilket har visat sig vara mycket positivt för de boende. Vi träffade en kvinna som nu bor här med sin man efter många år som uteliggare. Hon trivdes bra, och var också glad för att hon har blivit friskare på grund av ett bättre boende och den hjälp hon har fått här.
- **CADA**, "Centres d'Accueil pour les Demandeurs d'Asile" (boende för asylsökande) är ett boende med små lägenheter för asylsökande som ligger i Etampes i utkanten av Paris. Startade 2005. Här kan max 62 personer bo, även familjer. Det är en statligt kontrollerad verksamhet. De boende stannar här tills asylprocessen är klar, 6 mån-2 år. De flesta kommer från Afrika, Ryssland och Latinamerika. Cirka 50 % får efter beslut flyktingstatus och får då 3 månader på sig att flytta. Under boendetiden ges viss administrativ hjälp till boende, barnen får utbildning, viss sjukvård ges osv.

På eftermiddagen och kvällen besökte vi:

- **Etablissement de Chevaléret** (liknande hotellhem fast med mycket mindre lägenheter/rum) för 377 personer, som låg mer centralt i Paris. Cirka 45 % är fransmän, i övrigt 25 nationaliteter. Ungefär 80 % arbetar, resten är studenter. I en del av huset har de boende rum med kokvrå (15 kvm), i en annan del är rummen 10 kvm och då delar de ett gemensamt kök. Café finns i huset. Personal berättade att många av de boende är mycket isolerade. Den mesta kontakten fick de boende vid ingången där alla boende har sina brevlådor.
- **Etablissement de Gennevilliers** (liknande hotellhem, men enbart för de tidigare invandrarna från Nordafrika) i norra förorterna till Paris. Ett mycket stort komplex med mestadels äldre invandrare från Nordafrika. Åldersförändringen har skapat stora behov av att utveckla boendena så att de kan klara av äldre människor, bland annat genom att bygga mer handikappanpassat, erbjuda mer sjukvård osv. Dessa åldrade invandrare är en mycket stor grupp i hela Frankrike och ställer höga krav på förändringar inom bland annat Adoma. I Gennevilliers blev vi särskilt väl mottagna av en stor delegation ur personalgruppen som också visade stort intresse för oss och vad Sverige gör för invandrare och andra utsatta människor. Många ur personalgruppen var själva invandrare.

Förvaltningens synpunkter

Förvaltningen anser att studiebesöket har gett nya erfarenheter, dels i form av kunskaper om hur hemlöshetsarbetet kan organiseras, dels hur man inom olika boendeformer

försöker lösa de problem som hör hemlöshetsfrågan till. Frankrike och Sverige med flera länder i Europa har i stort gemensamma problem rörande hemlöshetsfrågan, och försöker lösa problemen på delvis liknande sätt, delvis olika. Genom erfarenhetsutbyte länder emellan kan vi få nya perspektiv och öka våra egna möjligheter att finna lösningar på de problem som finns. Lika värdefullt som att ha kontakter tjänstemän emellan inom vårt eget land, är det viktigt att bygga liknande kontakter i övriga Europa.